

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PENTEKEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona.
Negyed évre 2 korona.
— Egyes szám ára 16 fillér. —
Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. Essösy Béla.
Kiadó tulajdonos:
Glattstein Adolf.

ELŐFIZETÉSI PÉNZEK,
raklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz
intézendők.
A lap szellemi részére vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Karácsony.

(V. L.) Karácsony misztériuma a két ezredév szinte betekintethetetlen lusztruma felé tart és ha akármennyire sajnójuk is a huszadik század erkölcsi súlyedését, látva a karácsony ünneptáji készülődéseket, megihletve a karácsony csodásan átforgató hangulatától, merjük mondani, a hitelesség és a martirok korában se lehetett nagyobb ennek a poetikus ünnepnek varázsa. Nagyobb nem, de egyemetesebb semmiesetre se. Ma öt világrésznek születik Megváltója és millió kételkedő, a szépség által most, megnyomorított ember hajlik a betlehemi jászol felé. Kicsoda hódítása ez a karácsony két évezredes mithosának!

A keresztény hitnek első századaiban naiv, minden erkölcsi eszménybe és megigazulásba; ma a racionális korszellem áramlatában, a könnyen kezünkbe eső könyvek, filozófiai rendszerek, a salakos életküzdelmek és piszkos önzés korában, midőn leválik lelkünk minden hangulat, kihűl szívünk a költészet és a mindenben való kétely fogát hideg józansággal: micsoda hűvös erő, mely a karácsony ünnepében van, hogy ez sikerrel megharcol az élet minden köznapiságával és a szabadgondolkodót egyszerre odavezérli a Jézushoz, aki jászolban született. Rosszak vagyunk, de még nem vagyunk elveszve. Még van ünnepünk és hangulatunk.

Az életben kavarghatnak az atheizmus zavaros eszméiramlatai, időnként odasodorhat az élet az eszméiramlat közelébe: de van megtisztulás, van megtérés, mert mikor karácsony éjén megszólal a harang, millió szívében gyul életre az élő hit, hogy az emberiségnek — hiszen annyira szüksége van erre — megszületik megváltója. Ez a fenyőgalyas karácsony, e szent oltárának a karácsony misztériumának! Alatta álván, a költővel mondjuk: „Gyermek vagyok, gyermek lettem újra.” És a kiknek és akikért kigyul a fenyőgallyakon a karácsonyi fény, — azok annyi hitet, derűt, költészetet, megindulást hoznak be naiv csodálkozásuk és örömmel, hogy mindent feledve e tiszta, e szép percekben. Az élet vihára, küzdelme, a gondja, a lélek megtelik valami édes, megnevezhetlen boldog enyhülettel és a karácsonyi mithosz varázslatában vagyunk! Mi kár, hogy a hétköznapiasság e kivételes, ez ünnepi érzésből oly hamar kizavar. De mintegy! éreztük bár pillanatokra ezt az érzést, lelkünknek szárnyakat, izmainknak új erőt adott. Micsoda üresség, micsoda sivárság, micsoda boldogtalanság, aki a karácsonyi mithosz ez ünnepi hangulatát sohasem érezte.

Betlehem táján a Libamon és Antilibanon déli lejtőin a karácsony éjjelén birkapástorok legeltették nyájukat, ámbár ott is suba kell a hűvös éjjelen. Ezek a pásztorok égi sugallat által tanítva, — ez is egyik szép

legendája a karácsonynak, — így köszöntötték egymást: „Békesség a földön a jóakaratu embereknek!”

Ez a karácsonyéji pásztorköszöntés hangozzék ma, némuljon el viszály és gyűlölség. Szeressük egymást. S így emberekké válva, kívánjunk egymásnak boldog karácsonyt!

Közgazdaság és táplálkozás.

Mig az ipari téren ott tartunk már, hogy repülő-gép és hadi léghajó gyárat kezdnek berendezni és az ipari produkció szinte korlátlanul fokozható, mezőgazdasági téren világszepte bizonyos fennakadás tapasztalható. A világ minden művelt államában nagyon keresetté és drágává lett minden élelmi cikk s a mezőgazdaság már évek óta nem tud előget termelni. Az Északamerikai Egyesült Államokban, amelyeknek nagy termelése még nem régiben elérték a mélypontot, az ó világ mezőgazdasági termelését az emberek a mélyponthoz sokkal nagyobb drágaságokkal küzdenek. A nagy mezőgazdasági államok, mint a délamerikai és balkáni országok, Oroszország, egyáltalán nem képesek a szükség állapotokat enyhíteni. Világos tehát, hogy az az ország, a mely leghamarább tudja termelését fokozni, a közeli nyolc-tíz esztendő alatt igen szép nyereségre tehet szert.

Magyarország azok közé az államok közé tartozik, a melyek a mezőgazdasági produkció gyarapítása terén legelől járhatnak. A világ művelt részében, arányban a legnagyobb mezőgazdasági népességgel bír, földje sok és bő termő, úgy népének mint földjének.

TÁRCZA.

Éjjeli árnyak.

Járnak az árnyak halk susogással,
Tűnik az alkony, kél a nagy éj,
Cserparipáján zugva íramlik
Mord lehelettel az éjszaki szél.

Lombtalan ágak félve zenélnek,
Csacska patakából halk dana száll
S benne morajjal futva szalad le
Porig alázva a tölgyfa sudár.

Gazteli hantok kétféle válnak,
Féktelen árnyak törnek elő,
Lángsugarakat ontva magukból
Bügva üvöltnek a pusztai mezőn.

Mignem a hajnal csillaga feljő,
Messzi harangszót hoz el a szél . . .
. . . Térnek a lelkek siri hónapba . . .
. . . S újra vihar dul és bög szanaszét.

Kardos István.

Az öreg gulyás.

Írta: Eötvös Károly.

Van egy képen a Képzőművészeti Társulat téli kiállításán. Ott van valahol a tizenkettedik teremben. Nem is én festettem, nem is engem ábrázol, meg se vettem, mégis az én képem.

Van egy ifju, hajadon urnó, a ki még kis lány, de már nagy művésznő. Ismerik nevét, a kik ismerik a mai magyar képzőművészetet. *) Istenadta lángelmével, sors és születésadta független vagyonnal a színek költészetének engedi át ábrándozó szellemét. Főlöszleges játék serdülő leányok részére.

Ez a művésznő valahol valamikor megpillantotta az én gömbölyű tarfejemet. S jó műtárgyat talált benne. S le is festette volna nagy kedvel és türelemmel, ha én tudtam volna „ülni” nagy kedvvel és türelemmel. De kárpótolta magát. Fogott Törtelen egy öreg gulyást, beédesgette műtermébe, megtanította „ülni” s lefestette én helyettem. És az én számonra. Ez az én képem. Azt gondolta a művésznő mindegy az. Öreg gulyás: öreg politikus. Mindegyik nyáját terelget. Pedig mégse mindegy. Mert az öreg gulyás nyája szót fogad, még ha bogárzik is. Más-ként van az öreg politikusnál.

Ott guhaszt az öreg gulyás aranyos rá-mában a falon. Napsütötte fekete-barna arcán egygyel sincs több redd, mint amennyi egy öreg gulyást megillet. Szemeiben még eleven tűz csillog, vastag bajusza még ki van fenve keményen. Kalapját már nem vája félre, de arcát még gondosan borotválja s öreg korára még fogaiból is megtakarított annyit, a mennyi a pörköltözés szükséges.

— Hány éves kend öreg gulyás?
— Találta el kegyelmed.
— Hatvan.
— Az is voltam valamikor.
— Helven.
— Az is voltam már régen.
— Nyolcvan.
— Tavaly nyáron találkoztam vele künt a legelőn.

Tehát nyolcvan éves az öreg gulyás. Szép kor, szép idő, kivált ha még keményen pödrött bajusz is jár vele.

Mosolyog az öreg. Mosolyában jóielkűség s egyuttal egy kis ravaszság leskelődik ránk. Bámulom a művészt, mikor az arc színein és vonalain elem tud állítani egy egész lelket, egy egész jellemet a maga ezer indulatával.

A hősnek, az elkeseredettnek, a dühöngőnek, a kacagónak, az irigynek, a lelkesülőnek, a haldoklónak, a részegnek, a nagy indulatok emberének csak egy arca van. Az arcvonások szövetének egyetlen változata

*) Schlessinger Magda a bájos, ifju művésznő, Schlessinger Samu történelmi-birtokos s vendéglátó és művészetkedvő derek magyar gazda leánya.

nek termelő képessége nem csak hogy a véksőkig feszítve nincs, de talán félig sincs kihasználva. Főbajunk az, hogy gazdáinkban nem elég erős és elevenvállalkozási szellem s lassan mozognak. Ilyen körülmények között igen nagy szükség van a kormányzati iniciatívára, ösztökélésre és támogatásra.

Az ország megalégedéssel vette tudomásul, hogy a földművelésügyi miniszter, Serényi Béla gróf, elejétől fogva a termelés fokozását karolta fel s elsősorban az állattenyésztés fejlesztésére fordítja főgondját. Mert a termelés fokozása ma nem annyira mezőgazdasági, mint inkább egyetemes közgazdasági és szociális érdek. A táplálkozás szűkös és drága voltát nemcsak a mostani nemzedék zsebe és egészsége érzi meg, hanem a jövőé is. Fontos dolog tehát, hogy a kormány megtegyen mindent, a mi a szóban levő léren való haladás tekintetében módjában áll és hatáskörébe esik.

Az állattenyésztés fejlődése önmagában is szaporítja a táplálkozási anyagokat, de más termelési ágak hozamát is gyarapítja. Ebből a szempontból a földművelési kormány erős állattenyésztési akcióját általánosan is jóhatásúnak kell mondanunk. Ez az akció pedig az 1911-ik évi állami költségvetésben jelentékeny új támasztékokat nyer.

Ott látjuk mindennek elől a tenyészállatok állami közvetítésére szolgáló három és fél millió hitel szaporodását újabb egy millióval. E hitelben eddig csak apa állatok szereztettek be. Serényi gróf az állami közvetítést kiterjesztette a nő ivaru állatokra is nagyon megcsökkentette. Az állami közvetítés költségeinek és közbirtokosságoknak 10—20%-os kedvezményekkel juttatja az apa állatokat. A nő ivaru állatok beszerzését Serényi gróf egyrészt az egyesületi uton nagyobb számban beszerzett anya állatok vételárának 3—5 évre terjedő kamatsegélyezésével (a vételár 6%-ig menő kamatjának felével), a beszerzési és szállítási költségek, valamint az egy évi állathibtosítási díjak megtérítésével segíteni. Vagyonsabbaknál a segélyezés kisebb, kisgazdáknál nagyobb mérvű lehet. De arra mindenesetre előnyösen hat, hogy mentől több jó állat tenyészállattól neveltessek föl.

A másik fontos tétele az új költségvetésnek a városi fogyasztási piacok berendezésének segélyezésére szánt 400.000 K. Főlőslegesen bővebben fejtegetni, hogy minden városunk rá van szorulva úgy az állatvásároknak, mint egyéb élelmiszerek piacának mo-

dernebb és nem városi jövedelmi forrást alkotó berendezése. A miniszternek most említett intézkedése röviden a belső fogyasztás modernebb szervezését és rendezését jelenti, ami úgy a termelés mint a városi fogyasztás szempontjából igen fontos és sürgős. A tenyész- és haszonállat forgalom javítására a fővárosban elsősorban berendezett és a forgalmat nem terhelő nagy telepet létesít a miniszter. Végül a közlekedő szaporítás és javítás érdekében megindított, általánosan ismert akciójának pénzügyi eszközeit egy fél millióra szaporította.

Mindez intézkedések arra vallanak, hogy a földművelésügyi kormány hathatós és gyakorlati eszközökkel dolgozik köztáplálkozási viszonyaink javításán s az érdekelt körök ösztönzésére és támogatására nagy súlyt fektet. Hogy pedig közgazdasági szempontból mit jelent az; ha a világszerte legkeresettebb legdrágább cikkekben élő álatokban és husban sok millióval gyarapodik nemzeti vagyunk és jövedelmünk, bővebb fejtegetésre nem szorú.

Városi közgyűlés.

A képviselőtestület folyó hó 13-án rendkívüli közgyűlést tartott a tagok élénk részvétele mellett. — Az érdeklődést Ruszinkó Antal kir. tanácsos, három rendbeli indítványának tárgysorozata okozta. A képviselőtestületi tag első indítványában még egy heti piaci napnak kérelmezését ajánlotta és pedig a hétnek keddi napjára. Vancsó Béla felszólalásában előadja, hogy több kereskedővel és iparossal érintkezve nem látja szükségét annak, hogy még egy heti piacnak kérelmezését határozassék el, célszerűbbnek látná az előjáróság által kezdeményezett október havi országos vásárnak kérelmezését. Emődi Vilmos, Sándor Mór és Szvoboda Árpád tagok felszólalása után Tersztyánszky István azon közvetítő indítványa fogadtatott el, mely szerint nemcsak a heti piac, de egy október, havi országos vásár megtartásának engedélyezése iránt kérelmezzen a községi előjáróság.

Második indítvány; egy állati hulla-égető kemencének itt Szécsényben leendő felállítását célozza. — Ugyanis az állatdijásoktól felmaradt 460 korona gazdasági egyesületi és 510 korona állami pénzt kérte indítványozó a kemence építésére a földmive-

lésügyi minisztertől átengedni. Ezen indítványhoz illetve kérelmezéshez a közgyűlés hozzájárulását adta azzal a feltétellel, ha a városra ebből semmiféle költség nem hárul.

Harmadik indítvány tulajdonképpen Sándor Mór takarékpénztári igazgató és képviselő-testületi tagnak egy számítását adja elő, mely módzatok mellett lehetne rövid időn belül az artézi kutnak létesítését keresztül vinni. Sándor Mór, ki humánus gondolkodásával és bőkezű adományozásával szeretettel csüng az artézi kutnak felépítésén, — azon munkálkodik, hogy egy a városnál — mint a takarékpénztárnál levő már összegyűlt 5000 korona kut-alapnak, nemkülönben a reál iskola-alapnak 6000—6000 koronának ideiglenes felhasználásával már 17000 kor. áll rendelkezésre. A kulfuráshoz még szükséges összeget pedig a takarékpénztár betéti kamalláb mellett kölcsön adja, mely kölcsön egy a város — mint a takarékpénztár által évenként adandó 1000—1000 koronából visszafizettetik. A közgyűlés örömmel járult hozzá ezen indítványhoz s egy bizottságot választottak a további teendőkhöz és munkálatok foganatosítására.

Parditka Mihály pénztárnok a fogyasztási adó alapból 200 kor. segélyt nyert.

Balázs Mihály (volt takarékpénztári könyvelő), Steiner Salamon, Kéksti Róza és Balog Julianna illetősége megtagadtatott.

A városi építő vállalkozóknak még bent levő 2000 koronás biztosítéka kiadatik.

Schäfer és Welisch budapesti vállalkozó cég a Rákóczi ut alsó részén épített betoncsatorna állítólagos többletmunkájáért a várost beperelle, — a kévisellett Barcza Kálmán ügyvéd bizatott meg s ez ügyben az előjáróság bejelentése tudomásul vétetett.

Előjáróság jelenti, hogy a nagylóczi ufon lévő Gyürky-féle házat ideiglenes járvány kórház céljaira egy évre berbe vette és felszerelte.

A horital és hús fogyasztási adót 1011. január 1-től 3 évre megváltotta és az eddigi módzatok mellett házilag kezeli.

Bertha István faiskola kezelő jelentése — Szvoboda Árpádnak egy faiskola mikénti kezeléséről tartott szakszerű felszólalása után tudomásul vétetett.

Kihirdettefett az 1911. évre törvényhatóságilag jóváhagyott községi költségvetés s annak pontos végrehajtására a községi előjáróság felhatalmaztatott.

A községi előjáróság — tekintettel az általános drágaságra — a hajduk havi lize-

elénk állítja azt a jellemet a művész színeinek segélyével. De mit csinál a művész ott, a hol mindennapi egyszerű lelket egymásnak ellenmondó határozott indulatoknak kell egy arc keretében élénk állítania?

Az öreg gulyás arcán ravaszság van. Nyolcvan éves életének egész jellemében ott kell lenni a ravaszágnak. Ha ott nem volna: hol vette volna a művész?

Nem az a ravaszág, melyet Csemegei a büntető törvénybe iktatott. Mely az előtte állt, a vele beszélőt e gondolatokkal illeti: Mid van, a mit elcsaljak tőled? Az öreg gulyás ravaszága némán szól de így szól: Hátha nem is olyan derék legény kigyelmed, amilyennek első pillanatra látszik? Hátha én nem hiszek el mindjárt mindent, a mit kigyelmed állít? Hátha én jó megnézem azt, amit megakarok látni? Hátha én nem azt látom, a mit dézek s nem azt nézem, a mit látok? Hátha nekem nem lesz jó a fapénz? Hátha én nem tartom addig a zsákot, míg meg nem nézem, mi van felőntve a garatra? — Ne félj, meg nem csallak, de ne is bízd el magad, hogy engemet megcsalsz.

Ime az öreg gulyás ravaszága.

Harcban a születéssel, harcban az élettel, a nyomorúsággal, a betegséggel, harcban az asszony és a gyerek éhes gyomrával és meztelen testével, harcban nyolcvan éves korról s öregség súlyával: bizony a vén gulyás régen elpusztult volna ravaszág nél-

kül. Nagy erő és nagy erény van az ő ravaszágában.

Mert a ravaszág csunya dolog, ha valakit megejteni készűl, de szép dolog, ha megvédi azt, a mit a sors és a rossz ember elakarnak ragadozni. Okosság és kötelesség ilyenkor a neve.

S volt erre a vén gulyásnak alkalmá a hosszú életen keresztül.

Ime, most vertek ki eléje egy nyolchetes borjut. Nem legel az istenadta. Csak áll, csak fentertja a fejét, csak elhődül egyszerű másszor, csak néz arrafelé, a hova a legrövidebb uton visszakivánczik. Anyja tejéhez, melyet most vettek el tőle: kisebb testvéreijéhez, kikkel összeszokott, az udvarbeli csatangoláshoz és a szerűskeribeli legelőhöz, mely jobban megfelel izlésének. Az öreg gulyás első pillanatra észreveszi, hogy a borju megugrani készűl. Vagy haza fu: s ő kap ki miatta, vagy elhodorog s ő ad számot róla. Minő körülmönfont ravaszággal kell a borju szándékát megelőzni s bőjtárt, ehét úgy állítani, hogy mire a borju érett megfontolás után elkezdene a futást akkorra utják állják mindenfelől. Mert ha egyszer már megindult paripa se vágat jobban, mint ő kelme.

Pedig hát ez csak egy rugott borju volna, a ki az ő elméjét próbára teszi. Hát még a ceglédi, abonyi, nagy-kőrösi vásárban mennyi okos emberrel kell megkínódnia, míg

szűret, kalapját, dományát, csizmáját, minden göncét beszerzi, tehénkéjét eladja, ujat vesz helyette, borját rávalija a mézárásra, vagy a pesti zsidóra s asszonynak, gyereknek, lánynak minden vásári dolgát eligazítja?

Asszony! Haja, az asszony régen ott porlad már a törteli temetőben. Sirhalmát is elegyengette már az idő, fejfája is régen elkorhadt, de az öreg gulyás azért odatalna még éjszaka is. Nagyon jól emlékszik még örökös nyugvóhelyére, pedig bizony ritkán látja. Virágot se hord oda, a pázsitot se öntözgeti, mindszentek napján lámpát se gyújt az örök alvó fejéhez, de öreg szíve még nem korhadt el elégen a benne még mindig nyílik a halványuló emlékezetnek szerény kis kakukfű virága. Ezt a virágot nagyon szerette a meghaldogult s ez nyílik a sirhalma körül is. Tudja jól, mert ha mikor vásárra megy: ot vezet el az ut a temető mellett s ha egyszer nem, máskor csak betekint a temetőbe Dolga ugyan nincs ott, de mégis csak betekint, mintha nógatná valaki.

— Hát aztán jó asszony volt-e az Istenben holdogult?

— Minden vasárnap tisztát adott, gyerekeknek, házi jószágoknak gondját viselte, szomszédolni nem volt kenyeré, az ebédet meg pontosan kihozta s míg fiatalok voltunk el is időzött nálam egy-két óráig mindennap. Most is étne szegény, ha a Berkiné koma-

tését 1011. évre 32 koronáról 40 koronában, a szolga fizetését 28 koronáról 36 koronában kérte megállapítani és az utóbbi részére egy téli és egy nyári ruhának beszerzését engedélyezni. Hosszabb vita után a hajduk részére havi 40 korona fizetés, míg a szolga havi fizetését havi 32 koronában és a kért ruhák kiszolgáltatásában állapították meg.

Végül Konrád Ödön főjegyző — családi ügyeinek teljesítésére folyó líó 18-tól 24-ig szabadságot kapott.

Két ut közül a másik.

Vannak halottaink, akiket keserves könnyekkel kísérek ki a temetőbe, akiket hosszú éveken át gyászolunk, míg aztán a legjobb vigasztaló, az idő elfelejtet velünk minden bánatot.

Néha aztán a halottat nem is kíséri könnyzáró, fogadott siránkozó jajveszékeltése hanem valami csendes bú, mely talán nem is fáj annyira, mint a könny, csak sajog sokáig. De ez a bú sokkal inkább helevési az ember emlékébe a halott alakját, mint a könny, melyet gyorsan tűnő évek nyomtalanul letudnak mosni.

Nekünk is van ilyen halottunk: Ferenczi Teréz.

A szerencsétlen költőnő előtt két út állt, mielőtt öngyilkos lett s e kettő közül választani kellett.

Az egyik hosszú, göröngyös, csak egy vigyázatlan lépés, könnyen elbukhatik és a felkelés lehetetlen; fátyla, a mi némiképp világítana sehol mellette, csak tévelyegni lehet vakon, cél még a végtelenbe sincs kitzüve: haladjon csendesen, vigyázva, az uton elejtve egy-két virágszálat, költeményt és el fog jutni egy sötét mélységhez, amelybe feltétlenül beleesik és ezzel vége van életének.

Ez az út az élet útja . . .

De ez nem volt neki való.

Egy nő, aki fiatal kora dacára annyi szenvedésen ment már keresztül, nem haladhatott az olyan uton, ahol a vezető, az önére.

Egyetlen támasza, völgyénye elhagyta; gondozója, bátyja a harcban elvesztett; nevelője, atyja vasrostély mögé került, tehát az édes anyján kívül senkije sem volt. De sejtteni lehet, milyen állapotban volt az az édes anya, kinek egyetlen fia meghalt, férjét elfogták. Bizony tehát az ő erejét is megviselhette ez a sok viszontagság.

A másik út rövid, talán egy pillanat

alatt át lehet rajta menni, amíg a fegyverért megy. Ehhez is kell erő, de az energiának másodpernyi felvillanása elég a tett végrehajtásához. Nála ugyan nem egy pillanat döntött, hanem egy józan megfontolás, mely mutatja, hogy akaratereje e rövid utra elég volt, de ama bosszura kevés lett volna. Itt is csak tövisnek teremnek s nem rózsák, de ezeknek a töviseknek nincs idejük szünni.

Ez a halál útja . . . s ő ezt választotta. Az elhatározás és a tett végrehajtása közötti idő alatt nem lepték meg horzalmos gondolatok, melyek talán visszariasztották volna attól, hogy ilyen módon vessen véget életének ő ugyanis szentül megvolt győződve, hogy rosszabb sorsa már nem lehet, hogy a sir neki nyugalmat ad, melyről ékesen tanuskodik az az idő, amely a tett elhatározásától, annak kivitelegéig eltelt. Lúthoz nem kapott puskaport, elment tehát egy közeli községben lakó barátjához s hozott attól. Volt ideje tehát jól meggondolni a dolgot, nem pillanat, hanem órák teltek el. Ő azonban halálra szánta magát, melytől még a könn látható természet csodás szépsége sem tudta visszatartani.

A fegyver eldőrdült s ő meghalt.

Azóta eltelt majd egy félszázad, sirja vadvirágos.

Hazánk egyik legnagyobb költőnője, gyomverte sirban porlad, sőt talán el is felejtették volna, ha nem akadnának Szécsényben olyanok is, akik nem csak bankettek rendeznek, hanem a feledés leplevel fűdött költőnő emlékének is áldoznak. Azt hiszem e törekvés, a vezetőről ítélve nem lesz meddő s a nemrég megjelent arcképét ábrázoló levelező-lapokat szobra fogja követni, mely majd hirdeti az ő nagyságát s az utódok elismerésének nemes adóját.

Kardos István.

Karácsonyi legenda.

Irla; Kenedi Géza orsz. képviselő.

Valamikor gyermekkoromban, úgy karácsony táján, egy istentelen kóborló emberrel hallottam mesét, aki a keresztvetést már rég elfelejtette és imádkozni sem tudott. Éjjel a farkasordító hideg a falu felé űzte. Világosságot látott és betekintett.

Karácsony estéje volt. Odabenn az egész család a „betelehem” körül énekel.

A kis Jézuska a jászolban feküdt és az állatok ráheltek, fejénél állott Mária, József

egész nap lehetet teremni a gulyát arra napnyugat felé. Híre se volt a tilosnak. A nagykorúsiak pedig a város alul Tetélléig engedhették a juhok, ökröt, csikót legelni. Nem olyan világ járt akkor, mint most. Most a tűnő ha hogázik, se fújhatja ki magát. Sáncha, garátha, tilosba űtközik azonnal. Nem is hiszem, hogy nem én vagyok a vidéken az utolsó gulyás. Hiszen csak lesz még marha azután is, de gulyás már nem lesz többé én utánam.

— Hát ehez a füstölt képhez mit szól kegyelmed?

— Nem tudom mire vélni a dolgot. A mi jó kisasszonyunk aligha csuffá nem akart engem tenni. Pedig akár képre nézek, akár a tükörbe nézek, mindegy az. Azt mondta, űljek le előtte, majd ő engem lefűst. Gondoltam magamban: engem ugyan nem. De szépén is beszélt, rám is parancsolt, egy-egy pohár bór is járta: no hát Isten neki. Valami kenőcsöket addig kevergetett ide-oda, miért űllet idejét ilyen hiábavalóságokkal. Hiszen a kertben sétálhatna, kávét is ihatnék ezalatt. Csak azt röstellem, hogy a kopott kalapomban fűstölt le. Pedig van énnékem jobb kalapom is.

— De kiállítják ám kegyelmed képét Budapesten az urak előtt!

— Hallom! De hiszen én meg nem nézem. Még rám találna ismerni valaki!

meg a pásztorok. Az égben pedig angyalok hirdették nagy csilingeléssel:

Glória, glória!

És a tévedő, vilájáróember letérdelt az ablak előtt: keresztet vetett és imádkozott.

Ha ma jelképebe kellene állítani ezt a mesét; azt mondanám, hogy az a tévelygő alak nem volt más, mint a kóborló Tudás.

H I R E K.

Közelem. A szécsényi iparos és kereskedő ifjak önképző körének elnöksége ezúton is felkéri a hangversenyen résztvenni kívánó közönséget, hogy a kitűzött időben pontosan jelenjenek meg, mert az egyes számok előadása közben az ajtók zárva lesznek.

1911. évi esküdtek. A balassagyarmati kir. törvényszéknél mint esküdttörvényszéknél 1911. évben működő esküdteknek városunkból és járásunkból az esküdtek főlejtromába felvételtek: Bauner Jenő Bussa, Blumenthal Gábor Szécsény, Deutsch Antal, Sipek Grünbaum József Nagylóc, Horn Sándor Szakal, Hornyánszky Ambrus Csalár, Kálmán Sándor Szécsény, Kiss Ferdinand, Szécsény gróf Keglevich István Ipolykört, Molnár Gyula Litke, Oó Ferencz Szécsény, Oroszlányi István Gécz, Sándor Mór, Szécsény Strausz József Szécsény, Schück Ferencz Szécsény, Tichy Károly Szécsény, Weisz János Szécsény, Wittver József, Bussa.

Sajtóper. Bizonyára értesültek már t. olvasóink a Dr. Finger—Dr. Márer sajtóperéről; melynek tárgyalására folyó hó 16-án volt a budapesti kir. törvényszék esküdttörvényszéke előtt. A bíróság Dr. Márer Józsefet az esküdtek igazmondása alapján felmentette. Az ítélet városunkban általános megnyugvást kellett. Szeretnénk, ha ez ítélet megszüntetné a két orvos közötti ádáz veszekedést, amely a közegészség-ügynek is ártalmára van.

Hirtelen halál. A folyó hó 17-én reggel fél nyolckor Losonc felől érkező vonaton éppen akkor mikor a vonat a szécsényi állomásra ért, egyik III. osztályú kocsiban hirtelen meghalt Semler Győző a Bienenstock Lipót budapesti cég utazója. Holtestét a r. kath. temető halottsházába szállították, honnan 18-án délután 3 órakor temették el. — Özvegyet hagyott hátra.

A kereskedelmi alkalmazottak akciója Teljes dicséretünk azoknak a lelkes kereskedő ifjaknak, kik keresetképtelen szaktársaiknak emelendő Menház tőkéje szaporítására a jótékony célú sorsjátékot támogatják. Ugy halljuk, hogy egy estélyt óhajtanak rendezni városainkban, amelynek belépődíja között egy—egy sorsjegy közeledő váltása is tervben volna. Ezenfelül a karácsony ünnepe alatt megalakul megyénk több helyén a kereskedő ifjak körében a Menház bizottság, mely a népszerű sorsjegyeket fogja terjeszteni. Vázsonyi Vilmos orsz. képviselő, a kereskedő alkalmazottak egyesületének th. elnöke a következő sorokat intézte több lelkes hölgyhöz és férfihoz: „A kereskedelmi alkalmazottak minden pártolásra méltó némes ügyét hátor vagyok kegyes jóindulatába ajánlani.” Felhívjuk a kereskedő ifjakat, hogy az országos bizottságnak ajánlják föl közreműködésüket. Iroda: Budapest, VII. Wesselényi utca 36.

Keszül a pénz. Az új bankjavaslat szerint is érvényben maradt az a megegyezés, hogy ötven millió korona új két koronást és száz millió korona értékű új egy koronát készítenek amivel szemben azonban bevonják a régi ezüst forintokat. Egyszóval ezután is épen annyi pénzünk nem lesz, mint amennyi most nincs.

asszony virasztásánál át nem fázott volna. Kolerás idő is járt, ágynak esett, nem is kelt felt többé. Azóta iseszembe jutott egyszer-másszor, hogy az abonyi orvosnak mégis meg kellett volna mutatni, de olyan gyorsan elgyalázta a betegség, hogy nem lehetett kocsi tenni. Így volt biz az! Nyugodjék békével!

— De kegyelmed más menyecskét is meg-meg nézett hamis szemmel?

Az öreg gulyás komoly képet mutat erre a hiábavaló beszédre. Nem is felel rá semmit. Az asszony halála után soha sem jutott ilyesmi az eszébe. A mi pedig valamikor volt, az meg már nagyon régen volt. Még bojtárgyerek korában volt, mikor a kocséri Jenei Vicát megkedvelte. Szemre való leány volt, csakhogy nagyon pajkos lány volt. Nem ijedt meg a csintalanságtól, maga is csintalan jó kedvű volt. El is vette volna, ha isten úgy rendelte volna. De egyszer az abonyi vásáron két forintos sali kendőt vásárolt. Idős-bodros széle csak úgy röpke-dött a karcsu derekán. Nyolc forint volt a bojtárnak esztendei bére: mit csináljon ő sali kendős lánnyal? Beszéltek is utóbb a szép vicáról Kara-Jenőbe a hova feleségül vitték. De az öreg gulyás azóta se látta, nem volt arra járója se neki, se a gulyának. Pedig hát akkor még volt a gulyának elég mezeje.

Törtéltől Abony alá lehetett hajtani. De ez még semmi. A Gerje folyásán három

838—910. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bír. vjhító az 1881. LX. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Bpesti kir. törvényszéknek 1908 évi 43550 számú végzése következtében dr. Barta Antal ügyvéd által képviselt Feuer Adolf javára 2000 K. s jár. erejéig 1908 évi október hó 13-án foganatosított biztosítási végrehajtás utján le és felülfoglalt és 2903 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: butorok, ágy, ruha, ezüst és fémeműek és fegyverek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek szécsényi kir. járásbírótság 1910-ik évi V. 221 számú végzése folytán 1500 kor. hátr. tőkekövetelés ennek 1907 évi október hó 23 napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj eddig összesen bíróság már megállapított és 5 kor. 40 f. árverés kiütési díj költségek erejéig Pető községben leendő megtartására 1911 évi január hó 2-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingók az 1881 LX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1908 évi LXI. t.-c. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1910 dec. hó 7-én.

Nagy, kir. bír. végrehajtó.

920—910. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti IV. ker. járásbírósnak 1910 évi Sp. 15763 számú végzése következtében dr. Spieler Jenő ügyvéd által képviselt Szénási és Kardos javára 87 K. 99 f. s jár. erejéig 1910 évi nov. hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 1823 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: butorok és italok nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbírótság 1910-ik évi V. 5472 sz. végzése folytán 87 K. 99 f. tőkekövetelés ennek 1910 évi szept. hó 1 napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 31 kor 20 fillérben bíróság már megállapított és 4 K. 40 fill. árverés kiütési díj költségek erejéig Szécsényben leendő megtartására 1910 évi december hó 31-ik napjának délután 3 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908 évi LXI. t.-c. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1910 évi dec. hó 4-én.

Nagy, kir. bír. végrehajtó.

Elsőrendű

poroszkőszén és felvágott fa

jutányos árban kapható, házhoz szállítva, kisebb-nagyobb mennyiségben

Várad Rezső

mész- és vegyeskereskedőnél SZÉCSÉNY.

Üzlet megnyitás!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy
Szécsényben, az Otsenás-féle házban
(Rákóczi-ut 44. szám alatt.)

gazdasági- és varrógép**üzletet nyitottam.**

Raktárom tartom: az összes gyártmányu gazdasági gépet és bármily rendszerű varrógépet, melyeket **ugy készpénzért, mint kényelmes részletre is** belehet szerezni.

Becsés pártfogásért esedezik mely tisztelettel

-: Glausius Béla :-

gazdasági és varrógépkereskedő

Szécsényben (Nógrádmegye.)

A fűtési-idény közeledtével bátorkodom a n. é. közönségnek kiválóan elsőrendű darabos, kocka és dió-nagyságu **porosz kőszén 100 kgrmonként 3 kor. 40 fill.-ért**
légszesz-koaxot " " 5 koroná-ért

legalabb is kocsi-rakomány vetelnél házhoz szállítva, ajánlani.

Előjegyzéseket elfogad és a n. e. közönség becsés megrendeleseit kéri

teljes tisztelettel

Tepper Adolf.**Értesítés!**

Van szerencsem a t. vevőközönség b. tudomasara hozni, hogy Szécsényben, a Barok-féle épületben (Rákóczi-ut)

ujonnan berendezett vaskereskedést nyitottam,

melyben minden a vasáru szakmához tartozó tárgyak, ugmint valódi „Winter“ tengely, sodronyszög, sodronyfonat, konyhaberendezési cikkek, stb. pületevasalás, asztalos-, lakatos-, és kovács szerszámok, minden minőség, alak s menynység szerint kaphatók.

Főtörökvésem oda irányul, hogy a t. vevőim úgy az áruk minőségével, mint a legjutányosabban megállapított árakkal, valamint a pontos és gyors kiszolgálással teljesen meg legyenek elégedve, miért is b. pártfogásukat kéri

tisztelettel **KLEIN SAMU** vaskereskedő.

Egyedüli előírásítás

A GEG-SZARAZIAMPÁK-nak

(a legjobb kulturállamban szabadalmazva van.)

Ég: foladék, bél, előmelegítés, szag, vezeték nélkül

Elalszik: ha feldől, ha padlóra esik, ha egy tollas ágyba esik, ha szénába esik.

Vadászfegyverek, konyha berendezések, festek és lack nagy választékban.

5001—910 lksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a 1.) Szécsényi Népbank 87 K. tőke, ennek 1909. augusztus 25-től járó 6% kamata, 1/2% váltódij és 56 K. 46 f. már megállapított költségek valamint a csatlakozottnak kimondott 2.) Nógrádmegyei Népbank Losoncon 150 K. tőke ennek 1909. július 12-től járó 6% kamata 75 K. 6 f. eddigi megállapított költség. 3.) Dr. Essösy Béla 190 K. tőke és jár. és a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144 §-a alapján és a 146 §-a értelmében a szécsényi kir. jbiróság területén lévő a Szécsényifalfalui 107 sz. tkv.-ben A I 2. 3. sor 68/a 1, 68/a 2 hrsz. beltelki ház 47 sz. a. kerttel 337 kor. — a 123 sz. tkvben A I. 4—16 sorsz. volt urb. kültelek 597 kor. 215 sz. tkvben. A I 1. sorsz. 171 hrsz. közös legelőnek B 5. a. Csóri András nevéen álló részére 4 Kor. a 309 sz. tkvi A I 1—11. sorsz. répás, hegyrejáró, Puocznya, Sipkás, alsó és felső kenderföld hosszak, nádastó, delelőből futó és rétre 369 K. 268 sz. tkvi A † 1. sorsz. 543/a—1 hrsz. Öreghegyi szőlőre 43 K. 2 sorsz. 571/a hrsz. stara dolina szőlőnek 9 K. 365 sz. tkvi. 1 † 1. sorsz. 599 hrsz. sztó. legelő és rétre 26 K. a 314 sz. tkvi. A † 1 sorsz. 550 é hrsz. stara dolina szőlőnek B. 2. a. Csori András nevéen álló részére 35 K. a 211 sz. tkvi. A I 1. sor. 21 hrsz. beltelki háznak kertel B 2. a Csori András nevéen álló részére 351 K.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban a következő feltételek mellett a 2731-910 lksz. hirdetménnyel elrendelt árverés megtartására újabb határidőül 1911. évi január 5-ik napjának d. e. 10 óráját Szécsényfalfalu község házánál tűzi ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy a bánatpénznek az 1881 LX. tcz. 170. §-a értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsényben, 1910. nov. hó 26.

A szécsényi kir. járásbiróság mint tkvi hatóság **Szenhe**, s. k. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül

Perényi, kir. tkvvezető.

4372—910. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szécsényi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szécsényi Népbank végrehajthatónak Csikany Anzelmné végrehajtást szenv. elleni 1200 K. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a szécsényi kir. jbiróság területén lévő a csitári 11 sz. tkvi. A I. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. sorsz. ingatlanoknak s legelő illetőségnek B 11 a Cikany Anzelmné jutalékára 529 kor. és a 216 sz. tkvben A I 1 sorsz. ingatlanak B 13. a. Csikany Anzelm nevére irt részére 874 K.-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1911 évi január hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor Csitár

község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási ár 2/3 rész összegén alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számítandó és az 1881. november 1-én kelt 3333 J. M. rendelet 8 §-ában megjelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szécsény, 1910. okt. hó 18-ikán.

Szerömy s. k. kir. jbiró.**Perényi**, kir. tkv. vezető.

657—910. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. vjhjtó az 1881. LX. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bgyarmati kir. törvényszéknek 1909 évi 6959 számú végzése következtében dr. Kertész Arnold ügyvéd által képviselt Szécsényi Népbank javára 333 K. s jár. erejéig 1909 évi szept. hó 2-án fogatosított biztosítási végrehajtás utján le és felülfoglalt és 1610 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: porcelán edények, butorok, 2 drb. fegyver, 4 drb. nagy kötet könyv, ezüst és ruhaneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek szécsényi kir. járásbiróság 1910-ik évi V. 257/8 számú végzése folytán 333 kor. hátr. tőkekövetelés ennek 1909 évi április hó 15 napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódij eddig összesen biróilag már megállapított és 26 kor. 82 f. biróilag már megállapított és 5 kor. 40 fillér árverés kifizési díj költségek erejéig Pető községben leendő megtartására 1910 évi december hó 30-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingók az 1881 LX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1908 évi LXI. t.-c. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1910 dec. hó 5-én.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

967—910. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirtot bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bgyarmati kir. jbiróságnak 1910 évi Sp. 11029 és 11028 számú végzése következtében dr. Feledi Jenő ügyvéd által képviselt Hirschfeld Jenő és Steiner Bertalan javára 425 és 270 K. s jár erejéig 1910 évi nov. hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 2064 K. 40 fill.-re becsült következő ingóságok u. m.: butorok, üzleti berendezés és különféle üveg porcelán áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbiróság 1910-ik évi V. 528/2 számú végzése folytán 425 K 17 f. tőkekövetelés ennek 1910

évi nov. hó 12 napjától járó 6% kamatai 1/2% váltódij és eddig összesen 55 kor 30 fill.-ben II 270 K. tőke ennek 1910 nov. 1-től 6% kamata 96 K. 70 fillérben biróilag már megállapított és 3 K. 20 fill. árverés kifizési díj költségek erejéig Szécsényben leendő megtartására 1911 évi január hó 5-ik napjának dél-10t 11 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908 évi LXI. t.-c. 20 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1910 évi dec. hó 16-án.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.

849-910 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirtot bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti V. ker. kir. járásbiróságnak 1910 évi Sp. IV. 112/6 számú végzése következtében dr. Mangold Ármán ügyvéd által képviselt Ladstaeffer P. és fia cég javára 51 K. 80 f. s jár. erejéig 1910 évi június hó 2-án fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 658 K.-ra becsült következő ingóságok u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szécsényi kir. járásbiróság 1910-ik évi V. 238/5 számú végzése folytán eddig összesen 27 K. 75 fillárben biróilag már megállapított és 7 K. 20 fill. 2 árverés kifizési díj költségek valamint 10 K. 28 fill. 2 laphirdetés és 60 f. mell. bélyeg erejéig Szécsényben leendő megtartására 1911. évi január. hó 14-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szécsény, 1910 évi dec. hó 14-én.

Nagy, kir. bir. végrehajtó.**Bérbeadó ház!**

Szécsényben a BRÓZMAN LAJOS-féle, Nyár-utcai sarokház, mely 3 szobából, konyha, étéskamra, fűskamra, nyári-konyha és konyha-kertből áll,

f. évi december hó 1-től
bérbeadó.

Értekezhetni:
Kirberger István ácsmesternél, Szécsényben
Kertalja-utca.

***Feltűnő újdonság: újévi képes levelező-lapokban.
Emlékkönyvek, képeslap-albumok szép kivitelben.***

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája könyv- és papirkereskedése

∴ Szécsényben ∴

***Névjegyek s mindennemű könyvnyomdai munkák
„ „ jutányos árak mellett készülnek. „ „***